

‘Overheid,
scheer niet
alle chemische
bedrijven over
één kam’

Mkb in maakindustrie verpletterd door regeldruk

Aan initiatieven om de regeldruk te verminderen geen gebrek, maar de resultaten zijn op z'n zachtst gezegd niet om over naar huis te schrijven. Vooral het mkb in de chemische maakindustrie is de spil in allerlei wet- en regelgeving. Nog even en deze bedrijven zijn gedwongen om hun deuren te sluiten. De VVVF luidt de noodklok.

TEKST: DORINE VAN KESTEREN
ILLUSTRATIES: ISTOCK

VVVF-directeur Jaitske Feenstra sprak laatst een lid van haar brancheorganisatie, een verfproducent met zo'n 25 medewerkers. Vijftien jaar geleden hield een van zijn mensen zich een tot twee dagen per week bezig met wet- en regelgeving, vertelde hij. Tegenwoordig is dat de hele week, en eigenlijk is dat nog niet genoeg. "En zo zijn er nog veel meer gevallen. Ongelooflijk, toch?", zegt Feenstra.

De VVVF is absoluut niet tegen regels, benadrukt ze. "Onze leden zijn voor verduurzaming, voor een beter milieu, voor veilige en gezonde werkomstandigheden. Maar er komt steeds meer bij en er gaat zelden iets af. Nieuwste loten aan de stam zijn de Europese Green Deal waaronder de Chemicals Strategy for Sustainability (CSS). Uit onderzoek van de Europese chemiekoepel Cefic blijkt dat de verfindustrie hierdoor hard wordt geraakt. Kleinere bedrijven dreigen te bezwijken onder die last."

Brandbrief

Niet dat het onderwerp niet op de politieke agenda staat. Al in 2000 werd Actal opgericht, een adviescollege dat de regeldruk van nieuwe en bestaande wetten in de gaten hield. In 2017 werd Actal omgedoopt tot het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). Ondertussen deden de opeenvolgende kabinetten met allerhande commissies en programma's hun best om de lasten van naleving, administratie en toezicht te verminderen. Het laatste programma van het ministerie van EZK gaat om het terugdringen van de regeldruk per bedrijfstak. Minister Adriaansens hoopt dat de overheidsaanpak op deze manier 'gerichter' wordt. Ook is er inmiddels een MKB-Toets, waarbij het bedrijfsleven meedenkt over de werkbaarheid van nieuwe wetten en regels.

Maar resultaat blijft vooralsnog uit, helaas. Zo schreef het ATR in zijn jaarverslag 2022 dat er te weinig kennis is over regeldruk op ministeries. Beleidsmakers hebben vaak onvoldoende oog voor de uitvoerbaarheid van regels in de praktijk. Daarom heeft de VVVF in het samenwerkingsverband Mengend Nederland – met naast de VVVF ook de brancheverenigingen NVZ (was- en reinigingsmiddelen), NCV (cosmetica), NAV (aërosolen) en VLK (lijmen en kit) – afgelopen maart een brandbrief geschreven aan het kabinet. Met als voornaamste boodschap: de onstuitbare stroom nationale en Europese regels verplettert het mkb in de chemische maakindustrie.

Aanbevelingen

Mengend Nederland doet in de brief een aantal concrete aanbevelingen. Eén: neem de chemische mkb-maakindustrie op in de lijst met indicatorbedrijven van het regeldrukreductieprogramma van het ministerie van EZK. Deze aanpak start in zes sectoren: kappers, hotels met restaurant, metaalbedrijven, producenten van voedingsmiddelen, bouw- en onderhoudsbedrijven en kledingwinkels. Feenstra: "Het mkb in onze sector, dat vaak al decennia produceert in Nederland en te maken heeft met grote regeldruk, wordt over het hoofd gezien."

Daarnaast moet ons land meer oog hebben voor de regeldruk van Europese wetgeving. "Het gros van nieuwe regelgeving komt uit Brussel. Het zou goed zijn als de minister van EZK hier een signalerende rol krijgt, over de grenzen van de verschillende departementen heen. En waarom is regeldruk geen onderwerp in de formele standpunten van Nederland – de BNC-fiches – over voorstellen van de Europese Commissie?" De derde aanbeveling is om alle Nederlandse 'koppen' op

Bent u al klaar voor PGS 31?

Nieuwbouw

PGS 28, 30, 31

Onderhoud en herstel

BRL-K903/08

Keuring en inspectie

SIKB 7800

Advies: info@emsbroek.nl of +31 575 743 530

EMSBROEK NL

tank & chemie installaties

Emsbroek B.V. • Nijverheidsweg 2 • 7251JV • Vorden

Free Spirit*

***a difficult to control raw material**
[free-flowing, flooding, dusty]

**The more complex it is to handle raw materials,
the more we are in our element!**

We Love Ingredients.

Raw materials automatically
converting | storing | dosing | conveying | weighing | screening

[We also stand for
simple solutions ...]

AZO.

www.azo.com

Nationale kop I: ARIE-regeling

De chemische maakindustrie heeft sinds dit jaar te maken met de herziene Aanvullende Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (ARIE-regeling). Deze regeling geldt voor bedrijven die een bepaalde hoeveelheid gevaarlijke stoffen in huis hebben. ARIE-plichtige bedrijven moeten onder meer een veiligheidsbeheersysteem en een intern noodplan invoeren. Na de herziening is de drempelwaarde voor de hoeveelheid gevaarlijke stoffen vastgesteld op ongeveer 30 procent van de drempelwaarde die geldt voor BRZO-bedrijven (Besluit Risico's Zware Ongevallen).

Dat betekent dat de ARIE-regeling nu van toepassing is op veel meer bedrijven – ook mkb'ers die helemaal niet de gevaren kennen van BRZO-bedrijven. “De ARIE-regeling is een grote administratieve aanslag

voor deze nieuwe groep bedrijven”, zegt Feenstra. “Het maken van een veiligheidsbeheersysteem bijvoorbeeld is een complex en intensief project. Mkb'ers moeten hiervoor externe deskundigen inhuren. Onze leden krijgen daarvoor offertes van 20.000 tot 75.000 euro.”

In lijn brengen

De methode om te bepalen of een bedrijf onder de ARIE-regeling valt, wijkt af van de gestandaardiseerde methode uit de Europese CLP-verordening voor de indeling, etikettering en verpakking van gevaarlijke stoffen en mengsels. Feenstra: “Waarom worden de nieuwe regels niet afgestemd op de bestaande wetgeving voor gevaarlijke stoffen? Dat zou de administratieve lastendruk aanzienlijk verminderen.”

Europese wetgeving onder de loep te nemen. “Laten we ons beleid in lijn brengen met dat van andere lidstaten en daarbij tegelijk de effectiviteit en proportionaliteit onderzoeken. Van de ARIE-regeling bijvoorbeeld (zie kader, red.) kun je je sterk afvragen of de kosten in verhouding zijn met de baten.”

Fit for future

Begin augustus kwam er een reactie op de brief. Opname in het register van indicatorbedrijven is niet meer mogelijk, schrijft het ministerie van EZK, maar men zal bij de totstandkoming van het reductieprogramma ‘kijken in hoeverre de door Mengend Nederland beschreven knelpunten kunnen worden meegenomen.’ Verder heeft Nederland volgens het ministerie langs verschillende lijnen aandacht voor de regeldruk die voortvloeit uit EU-wetgeving. Via het zogenoemde Fit for Future-platform, dat bestaat uit lidstaten en branche-vertegenwoordigers, adviseert ons land de Europese Commissie over regeldruk. En het is de bedoeling dat het ATR in Nederland straks ook mag adviseren over de regeldrukgevolgen van Europese Commissievoorstellen.

Daarnaast wil het demissionaire kabinet een ‘Impacttoets Ondernemingsklimaat’ inrichten om een beter inzicht te krijgen in de nationale koppen bovenop Europese wetgeving. Op korte

termijn krijgen koepelorganisaties een oproep om aan te geven welke specifieke nationale koppen de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven beperken.

Drempelwaardes

Mengend Nederland wordt in ieder geval uitgenodigd voor een gesprek op ambtelijk niveau over de knelpunten. Dat is mooi, aldus Feenstra, maar zij merkt wel dat politici en beleidsmakers downstreamgebruikers vaak over één kam scheren met grote chemiebedrijven. “Ten onrechte, want onze leden zijn écht een ander soort ondernemers. Zowel wat betreft het gebruik en de opslag van gevaarlijke stoffen als wat betreft menskracht en middelen. Wij pleiten dan ook voor maatwerk in wet- en regelgeving. Denk aan drempelwaardes, die bijvoorbeeld inhouden dat je alleen verplicht bent om microplastics te registreren als je een bepaald volume in de markt zet.”

Mkb'ers hebben niet de mogelijkheid om hun productie te verplaatsen als ze het in Nederland niet meer redden, besluit ze. “Stoppen is dan de enige optie. En dan moeten Nederlandse afnemers hun verf uit het buitenland halen. Of sommige producten zijn misschien helemaal niet meer verkrijgbaar. En dat is zonde in een tijd waarin strategische autonomie het toverwoord is.”

Invicta.
Join us at
the top.

Our new **MicroMedia Invicta** brings you a step-change in bead mill technology, with 25% higher efficiency, 50% higher productivity and 100% higher flow rate capability.

Sounds interesting? Get in touch.
grinding.dispersing@buhlergroup.com

Europese regeldruk I: Herziening REACH en CLP

De Europese Green Deal bevat afspraken om voor 2030 een duurzame maatschappij te realiseren. Een onderdeel hiervan is de 'Chemicals Strategy for Sustainability' (CSS), die als doel heeft om de innovatie van veilige en duurzame chemicaliën te bevorderen en de bescherming van mens en milieu tegen gevaarlijke stoffen te vergroten. De implementatie van de CSS leidt tot veranderingen in de REACH- en CLP-wetgeving.

Zo zijn polymeren straks niet langer uitgezonderd van REACH-registratie, krijgen de verpakkingsregels (CLP) een nieuwe gevarenclassificatie, wordt de algemene risicobenadering uitgebreid en komt er een mengselbeoordelingsfactor (MAF). Dit is een extra veiligheidsfactor voor chemische stoffen die moet beschermen tegen het risico van blootstelling aan meerdere stoffen tegelijk.

Gereedschapskist

Steeds meer stoffen worden als gevaarlijk geclassificeerd, aldus Feenstra. "Daardoor vermindert het aantal grondstoffen in de gereedschapskist voor mengselfabrikanten, zoals verf en drukinkt. Terwijl afnemers wel producten verwachten die aan dezelfde kwaliteitseisen voldoen. Een voorbeeld: het aanbod van conserveringsmiddelen voor de verfindustrie dunt steeds verder uit. Biocidevrije alternatieven zijn er echter niet. Er is weinig stimulans voor bedrijven om deze te ontwikkelen, omdat het uiteindelijke wetgevingsdoel is om ook het nieuwe product uit te faseren. Bovendien kan het toelatingstraject van zulke alternatieven tien jaar in beslag nemen."

Al met al zijn het ingewikkelde maatregelen die mkb-bedrijven voor hoge kosten plaatsen en slecht zijn voor het level playing field in de wereld, vervolgt zij. "De oplossing? Werkbare, proportionele regels voor die stoffen die daadwerkelijk extra risico's opleveren."

'De oplossing?
Werkbare, proportionele
regels voor die stoffen die
daadwerkelijk extra risico's
opleveren.'

Europese regeldruk II: Microplastics

De Europese Commissie wil voorkomen of beperken dat microplastics vrijkomen in het milieu. Er komt een verbod op het in de handel brengen van producten met 'bewust toegevoegd microplastic'. Dit gaat gepaard met rapportageverplichtingen voor het bedrijfsleven. Ook mkb'ers die weinig volume op de markt brengen moeten straks rapporteren over de hoeveelheid emissies van microplastics die plaatsvinden in de fabriek én bij de consument en professionele klant. Daarnaast moeten alle industriële bedrijven die microplastics gebruiken, inclusief mkb'ers, rapporteren over hun emissies. In verf worden de bindmiddelen – ook de biobased varianten – als microplastics gezien.

Nationale kop II: Antifouling

Met speciale eisen voor antifouling – aangroeiwende coatings voor de onderkanten van schepen – wijkt Nederland af van de Europese Biocide-verordening. Ons land maakt geen onderscheid tussen verven voor zoet en zout water, waar buurlanden dat wel doen. Hier geldt het strengere zoetwaterregime voor alle antifouling-producten. Maar coatings die goed werken in zoet water, schieten tekort in zeeën en oceanen. En producten die elders in de EU worden verkocht, zijn in Nederland niet toegestaan.

MAXIMUM RESOURCE CONSERVATION – TESTED SAFETY

SCHÜTZ
GREEN LAYER
HIGH-QUALITY RECYCLED PLASTIC

WITH OPTIONAL
UN APPROVAL

4 – 10 MAY 2023
DÜSSELDORF
HALL 10
BOOTH D22|E34

SCHÜTZ GREEN LAYER is our eco-friendly, next-generation packaging.

Only high-quality SCHÜTZ recyclate from our own global recycling programme is used to make the middle layer of the inner bottle, increasing the proportion of recycled plastic to as much as 68 %. This allows us to conserve natural resources and further improve the CO₂ footprint of our packaging. Naturally, you can depend on the customary high quality and safety you expect from SCHÜTZ: our GREEN LAYER ECOBULK and PE drums are optionally tested and approved for use in the hazardous goods sector.

Find out more at www.schuetz-packaging.net

SCHÜTZ (Benelux) B.V.
Westelijke Randweg 23
Haven 0413
NL-4791 RT Klundert
Telefoon +31 168 334 600
info1benelux@schuetz.net
www.schuetz.net/benelux